

MANIFEST van de KinderAdviesRaden van zorgorganisaties

De kracht van comfort in de medische zorg

Boodschap aan zorgprofessionals opgesteld tijdens de Landelijk KinderAdviesRadendag op 22 november 2025

Comfort betekent dat je je veilig voelt en zoveel mogelijk op je gemak bent tijdens de medische zorg. Zorgverleners (en ook je ouders) kunnen veel doen om te zorgen dat je je zo min mogelijk onzeker, onprettig of angstig voelt.

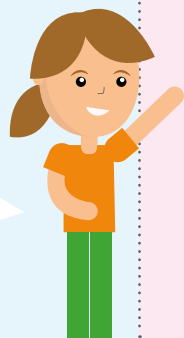
1

Luister écht goed naar ons

Neem ons serieus. Luister niet alleen naar wat we zeggen, maar ook naar wat we laten zien. Vraag naar onze mening bij gesprekken, onderzoeken en behandelingen. En doe ook iets met wat wij aangeven. Goed luisteren zorgt voor vertrouwen en helpt ons om te zeggen wat wij nodig hebben.

“Het is belangrijk dat een kind zijn mening kan geven en dat daar ook naar geluisterd wordt.”

“Even checken hoe je je voelt, dat maakt soms al het verschil.”

2

Zorg voor vertrouwen

Zorg dat wij ons veilig en op ons gemak voelen. Als dat niet zo is, zeggen we niet wat er echt speelt. Wij zijn niet alleen ziek, maar ook kind of jongere, met hobby's, school en vrienden. Aandacht voor wie wij zijn helpt om vertrouwen op te bouwen. Het helpt als zorgverleners ook iets over zichzelf delen, zodat het contact persoonlijker en minder spannend wordt.

“Het helpt als de dokter ook met je praat over wie je bent en wat je doet.”

“Ik zou minder vertellen of zelfs liegen tegen mijn dokter.”

3

Leg duidelijk uit en bereid ons goed voor

Vertel wat er gaat gebeuren en waarom. Gebruik simpele woorden en leg het stap voor stap uit. Geef uitleg vooraf, tijdens en na een behandeling of gesprek. Herhaal uitleg als dat nodig is. Gebruik verschillende manieren van uitleg, zoals plaatjes of filmpjes, en stem dit af op het kind en het gezin.

“Soms vraag ik niets omdat ik nog bezig ben te verwerken wat ik net heb gehoord.”

4

Afleiden en eigen regie

Afleiding helpt bij spannende momenten. Denk aan tekenen, spelletjes, praten of digitale middelen. Veel kinderen weten niet wat er mogelijk is. Maak dit zichtbaar en bespreek het samen. Laat ons kiezen wat voor ons werkt. Zo krijgen we meer regie.

“Ik wist niet dat er zo veel mogelijk was.”

5

Stem af en neem onze emoties serieus

Neem de tijd en werk rustig. Haast maakt het moeilijk om vragen te stellen of mee te denken. Als wij bang, boos of gespannen zijn, helpt het om even te wachten. Emoties mogen er zijn. Pas als er weer rust is, kan de zorg verder.

“Als je gespannen bent, lukt nadenken minder goed.”

“Een zorgverlener zei een keer ‘goed gedaan’, want we konden snel door.”

“Ik mocht niet meedenken.”

6

Beslis samen met ons en geef ons regie

Betrek ons bij keuzes en leg de opties duidelijk uit. Neem onze mening serieus. Eigen regie zit ook in kleine dingen. Zoals kunnen kiezen voor afleiding of stop kunnen zeggen.

7

Betrek onze ouders of vertrouwde personen

Ouders en andere vertrouwde personen helpen ons om rustig te blijven. Zij geven steun en helpen om informatie beter te begrijpen. Ouders helpen kinderen om weer rustig te worden als iets spannend is (emoties reguleren). Daarom is samenwerken met ouders belangrijk voor goede zorg.

Mijn ouders maken mij rustig.”

8

Comfort is een recht

Comfort moet altijd serieus genomen worden. Kinderen hebben recht op comfort in de zorg. Comfort helpt kinderen om zich veilig te voelen, mee te denken en hun stem te laten horen. Dat vraagt om duidelijke uitleg, rustig werken, zorg zonder dwang en aandacht voor wat een kind nodig heeft, ook na een behandeling.

“Ik wist niet dat ik zoveel rechten had”.

Hulp om hiermee aan de slag te gaan

Kinderrechten in de zorg

[Lees hier](#) hoe zorgprofessionals de rechten en belangen van kinderen centraal kunnen stellen tijdens medische procedures.

[Hier vind je](#) onze handvesten over de rechten van kinderen in de zorg.

[Bekijk onze animatie](#) over het recht op comfort in de zorg voor kinderen.

[Lees hier](#) welke rechten kinderen tot 18 jaar hebben in de zorg volgens de WGBO en wie wanneer beslist bij medische behandelingen.

Samen beslissen

[Volg onze gratis e-learning](#) met praktische inzichten en hulpmiddelen voor samen beslissen met kinderen.

[Bekijk de gesprekstools](#) die kunnen worden gebruikt voor samen beslissen met kinderen.

Wat hebben kinderen nodig van zorgverleners als het gaat om samen beslissen?
[Bekijk en gebruik de schijf van vijf!](#)

[Deze samenvattingssheet](#) beschrijft hoe samen beslissen met kinderen met een verstandelijke of meervoudige beperking vorm kan krijgen.

Afleiding en regie

[Deze infosheet](#) geeft een overzicht van middelen en technieken om kinderen te ondersteunen tijdens medische handelingen.

[Deze folder](#) geeft praktische tips voor helpend taalgebruik bij kinderen, met voorbeelden, om angst, pijn en stress tijdens medische handelingen te verminderen.

[Dit rapport](#) geeft inzicht in de rol van ouderparticipatie tijdens medische handelingen en beschrijft hoe dit kan bijdragen aan het verminderen van angst, pijn en stress bij kinderen.

[Bekijk deze poster](#) met een overzicht van de rol van ouders tijdens medische (be)handelingen om angst, pijn, stress en dwang bij kinderen te voorkomen.

Al deze informatie is te vinden op:

www.kinderrechteninzorg.nl

Hier kunnen jullie

- actief naar verwijzen
- posters van downloaden of aanvragen
- animatie bekijken die ook door jullie op schermen getoond kunnen worden

Wij zijn kinderen en jongeren van de KinderAdviesRaden

Wij willen onze stem (blijven) laten horen, want zorgverleners kunnen veel leren van kinderen zelf. Daarom willen wij als KAR actief bijdragen. Wij gaan graag met zorgverleners in gesprek en willen hen trainen. Wij laten zien wat voor ons belangrijk is in de zorg. Dit gebeurt soms al, bijvoorbeeld met kinderverpleegkundigen en medisch pedagogisch zorgverleners. Wij willen dat dit overal gebeurt en dat ook artsen hierbij worden betrokken.

Wij willen dat informatie in de zorg duidelijker wordt. Nu is uitleg vaak moeilijk te begrijpen. Gebruik meer plaatjes, foto's en visuele uitleg, zoals fotoboeken of eenvoudige uitleg over wat er gaat gebeuren. Dit helpt kinderen om beter te begrijpen wat er komt en geeft rust.

Wij willen dat er duidelijke afspraken komen over vasthouden en dwang. Kinderen mogen niet tegen hun wil worden vastgehouden. Kijk per kind wat wél werkt en maak samen met het kind een plan, stap voor stap, zodat zorg veilig en prettig blijft. Gebruik daarbij ook helpend taalgebruik.

Wij willen dat kinderen hun rechten kennen. Zorg dat deze zichtbaar zijn op plekken waar kinderen komen, zoals de wachtkamer, behandelkamer, afdeling of poli. Gebruik duidelijke posters en laat ook zien welke afleiding mogelijk is.

Wij willen een duidelijke en begrijpelijke Q&A voor kinderen. Hierin staat uitleg over onderwerpen die wij belangrijk vinden, zoals comfort, uitleg, vasthouden en meebeslissen. Deze informatie moet in eenvoudige taal zijn (B1/A2), zodat alle kinderen het kunnen begrijpen.

Tot slot

Dit is onze oproep aan alle zorgverleners.

Zie comfort als basis van goede zorg.

Voor alle kinderen. In alle zorg.

Niet over ons, maar met ons.